UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

R ante A

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

ĩ tua. qñq3 ponif̃ ꝓ quot Mar. dic quotus es quãti cupias cenare: nec vllu3 addideris verbũ mẽſa parata tibi ẽ. i. quot eſtis. ⁊ quot tecũ habes. qñq3 ſignificat continuã quãtitate3 ⁊ ponitur ꝓ quantus. Iuue. quota portio ſecis achee.

Quotuſquiſq3 in ſingulari. idẽ ſigt qδ nomen nũerale quot vt quotuſq̃q3 ẽ q̃ alter ſentiat ꝓ eo qδ dicimus quot ſũt q̃ alter ſentiãt. Aug. li. xv. ci. dei. quotuſquiſq3 hoĩu3 ẽ cui ꝓfunditas vtilitatis huiꝰ appareat. Et ẽ vetus elegãſq3 locutio ꝑ interrogatione3. ⁊ ad paucitatẽ referf̃ vt quotuſquiſq3 ſtudet. i. quot ſtudẽt: hoc eſt q̃3 pauci ſunt qui ſtudeãt. Ci. ꝓ plancio. quotuſquiſq3 iuris peritus ẽ: quotuſquiſq3 diſertus eſt.

Quotuplus: ad mẽſura vel ad pondus refertur: vt mens ager reddit. decuplum quotuplum non reddit tuus.

Quotuplex quot generum.

R Littera ſemiuocalis ẽ. ⁊ liquida. quę poſt muta3 in eadẽ ſyllaba poſita p̃cedẽtẽ ſyllabã mõ longam mõ breuẽ facit. vt Oui. in dictiõe patrẽ exẽplũ poſuit. Iã patrẽ famuloſq3 patris: lucẽq3 timebã. vbi pa. ſyllaba. ⁊ ꝓducif̃ ⁊ corripif̃. Et apud grecos in initio dictionũ. r. lr̃a recipit aſpiratione3. vt Rhadamãthus. Rhea. ⁊ hmõi. Cõuertiturq3 nõ nunq̃3 in. l. vt intelligo ꝓ interlego. Pelluceo ꝓ ꝑluco. i ſimplicibꝰ vt niger nigellꝰ vmbra vmbella In. ſ. vt arbos ꝓ arbor. odos ꝓ odor. Trãſit ĩ duo. ſſ. vt vroviſſi. gero geſſi. In. u. ꝯſonãtẽ: vt ſero ſeui. Tero. triui. In. n. vt Aeneꝰ ꝓ Aereus.

Rabies. ei ⁊ rabia. ę. a rapio: morbus canũ cũ veluti furore quodã acti. huc atq3 illuc rapiunf̃ nec vllũ quietis locũ inueniũt Alij rabiẽ quaſi rauiem dici putãt. a raucitate vocis quã rabioſi habent ſimilem canis latratui. hinc.

Rabioſus q̃ rabiem h3. Ply. lib. xxix. Daf̃ morſis a rabioſo ne rabidi fiant. Ponitur qñq3 rabioſus pro iracundia pleno q̃ veluti rabie agitatus videatur.

Rabioſulus diminutiuũ. Ci. Treba. Primas illas rabioſulas ſat fatuas dediſti.

Rabidus. qui rabiem habet.

Rabio. is. nimia ira ⁊ q̃ſi rabie agitor. Uar. quid eſt qδ latras: quid rabis. quid vis. Cęcil. Rabia rabere ſe ait.

Rabula a rabie vt quidã volũt ⁊ araui. i. raucitate: vt is ſit Rabula qui in negocijs agendis acer eſt ⁊ rabioſus. Uñ ⁊ ꝓ aduocato ⁊ cãrum patrono accipi ſolet. Uel d̃r a radẽdis auribus. Nã vt a fando fabula: a nando nabula a ſtãdo ſtabula a paſcendo pabula ita a radẽdo rabula. Nec alia rõne rabulas in foro dictos puto q̃3 ꝙ radant. i. offendant aures ⁊ vt ait. Quĩt. nimia verboſitate feriãt q̃ſi ab inſtr̃o illo nuncupati qδ rabula cõmodius q̃3 radula vocari poſſit: hodie quoq3 vulgus ipſos garrulos ⁊ linguaces ab alio inſtr̃o Tudiculas ⁊ piſtilla cognominat. Quint. Sup oĩa perit illa q̃. Ci. in ora. Nõ eni declamatorẽ aliquẽ deludo: aut rabulã de foro ſed doctiſſimũ aut ꝑfectiſſimũ q̃rimus. Idẽ q̃ſi rabulę q̃ ſibi diſerti nõ videnf̃ niſi oĩa tumultu ⁊ vociferatiõe cõcuſſerint.

Racemus. pe. ꝓ. ꝑs botryonis ſiue potius ipſe botryon q̃ ⁊ botrys more greco ⁊ botryus hoc eſt integer vuę racemus Eſt enim illa reſta vuarum plurima genera continens.

Racemoſus. a. um. quod ẽ racemis plenũ. Ply. hedere mõ racemoſa eſt. Racematus. a. um. quod racemos h3. Idem lib. xviij. de panico paruis racemato paniculis.

Racemarius malleolus: ex quo pãpini pullulãt: vel ſteriles vel certe minus feraces vt inquit. Col. li. iiij.

Racha. nomẽ hebręũ ẽ inq̃t. Hiero. qδ idẽ qδ κενός. i. inanis aut vacuus quẽ nos poſſumus vulgata iniuria. abſq3 cerebro nũcupare. Quidã etymologiam huius nois de greco trahere voluerũt putãtes dici pãnoſum. Grece. n. ϖαννος. rachos d̃r. S3 nos huius verbi ꝓprietate ſubtilius ꝑſpicientes nihil ĩtelligimus aliud eẽ racha niſi vocẽ incognitam irati aĩ cõmotionẽ ſignificãtis q̃les ſũt interiectiones apud grãmaticos. ſicut adolẽte heu. Ab iraſcẽte hem. ⁊ hmõi. Aug. ſuper Matthęu3. Racha vox ĩdignãtis animi motũ ſignificans.

Rado. is. ſi ſum. complano incido extirpo mũdo. Col. li. v. Sic tamẽ ne quid radaf̃. Hiero. in leui. Die ſeptima radet capillos capitis barbamq3 ⁊ ſupcilia ac totius corpis pilos. Iuu. Nã ſergiolus iã radere guttur cęperat. ꝑ trãſlationẽ ponif̃ ꝓ lędo laceroq3. Quint. lib. iij. Ne ieiuna atq3 arida traditio auerteret aĩos: ⁊ aures p̃ſertim delicatas raderet hoc ẽ offẽderet fatigaretq3. Huius cõpoſita ſũt Abrado Adrado. iuxta rado. Col. li. iij. Reliquã ꝑtẽ quę ꝯtinẽs matri ẽ adradito ne ſupuacua ſarmẽta. ꝓcreet. Circũrado. Idẽ lib. iiij. Quã recẽtiſſimũ eligatis ſarmẽtũ ⁊ leuiter circũraſu3 vt cortex tñ detrahaf̃. Corrhado. Derado. de aliquo rado. Ply. Qδ deraſum ẽ terif̃ ⁊ cribraf̃. Erado extra rado. Col. li. iij. poſtea ſurculos quos inſerere voles eradito tã alte q̃3 cuneũ dimiſiſti ſed ita ne medullã. neue alterius ꝑtis corticẽ lędas. Interrado in medio rado. Idẽ in eodẽ. Nam ſi ſpiſſe poſueris neq3 in terra quid ferre poteris: nec ipſe fructuoſę erũt niſi interraſeris. obrado circũrado. Et oĩa habent pe. cor.

Raſito. as. pe. cor. ſigt ſępe rado. Gel. li. ij. Comperimus aũt ceteros quoq3 in his temporibus nobiles viros barba3 in eiuſmodi ętate raſitauiſſe.

Raſores qui radunt. Et per tranſlationem fidicines qui videntur chordas ictu radere.

Raſura ipſe radendi actus. Col. li. v. Eaq3 raſura ita deducitur.

Raſamentũ. Idem. Terebra gallica nõ ſcobẽ ſ3 raſamẽta facit

Raſilis ⁊ hoc raſile. pe. cor. q̃ſi raſu3 nihil extãtis ac redũdantis plenitudinis. Uir. tñ. Et torno raſile buxũ. q̃ſi raſibile dixit.

Raſoriꝰ. a. u3 qδ ad radẽdũ ꝑtinet. Uñ dicimꝰ cultros raſorios.

Radix dicta eſt ꝙ ſępe effoſſa parrumper terra radif̃: vt arbor melius fruticeſcat. Ply. Cum pali defixi radices cępiſſet Huius diminutiuum eſt radicula.

Radicula: ꝑua radix. Col. li. iiij. Idẽ penus auctor ꝓbat vinacea promixta ſtercori depoſitis ſeminibus in ſcrobẽ monere ꝙ illa ꝓuocent ⁊ alliciãt nouas radiculas. Et radicula vocatur herba ſuccum hñs lauandis lanis cõmodiſſimum hãc gręci Struthion: ⁊ lanaria ob id a noſtris vocatur.

Radico. as. pe. ꝓ. radicẽ facio. ⁊ radicẽ capio d̃r. Ply. lib. xviij. Frumẽta multis radicanf̃ fibris. Hinc componif̃. Eradico qδ eſt vſq3 ad radices euello. Hiero. in p̃fa. p̃s. Cogitis ergo vt veluti quoddã nouale ſciſſum iam aruu3 exerceam ⁊ obliquis ſulcis renaſcente ſpinas eradicem.

Radifico. as ſimiliter ſignificat radices facio.

Radicitus. pe. cor. aduerbium ſignificat a radice. vnde ⁊ pro oĩno: quandoq3 ponitur.

Radius ſplendor a ſole micans. Uar. O ſumme ſol q̃ totã hãc mundi cõpagẽ tuis radijs illuſtras. Transferf̃ ⁊ ad fulgore3 oculorũ. Ply. Cuius ex oculis radij nocte micãtes cernunf̃. Gel. ſtoici cãs eſſe vidẽdi dicunt radiox ex oculis in ea q̃ videri queunt emiſſionẽ. Ite3. Radius d̃r virga qua Geometrę lineas indicãt. Uir. Deſcripſit radio totũ qui gentibus orbẽ. Inuẽta aũt ẽ hęc ars tpe quo nilus plus ęquo creſcẽs cõfudit terminos poſſeſſionũ. ad quos innouandos ad habiti ſunt ph̃i qui lineis diuiſerunt agros. Inde Geometria d̃r cũ nõ tm̃ terrę: ſed ẽt maris ⁊ cęli ⁊ aeris ſpacia metiri ꝯſueuerũt. Itẽ textoris inſtr̃m qδ vulgo druellã nominãt quo telę annectunf̃ radius d̃r. Idẽ. Excuſſi manibus radij reuolutaq3 pẽſa. Radij quoq3 rotarũ dicunf̃. vt apud eundẽ. Hinc radios triuere rotis. Inſtr̃m ẽt quo radunf̃ mẽſure radiꝰ vocaf̃ qδ alio noĩe hoſtorũ noĩant. Plau. Dij deęq3 oẽs tãtam nobis lętitiã: toti gaudia ſine radio cumuletis. Et Radij dicuntur oliuę oblongę. Uir. Nec pingues vnam in faciem naſcantur oliuę. orchades ⁊ radij ⁊ amara pauſia bacca.

Radio radios emitto: fulgeo. Hiero. in prolo. paral. Ubicunq3 aſtericos. i. ſtellas radiare ĩ hoc volumine videritis ibi ſciatis ẽ hebreo additũ qδ ĩ latinis codicibus nõ habef̃. Oui. li. ij. me. Argẽti bifores radiabãt lumina valuę. Hic ꝯponif̃. Irradio qδ ẽ illuſtro ⁊ q̃ſi intus radio. Plau. Faciunt qδ cõſueuerunt. irradiant ſalibus mẽſa3: oĩs ad riſum prouocant

Radula pe. cor. Inſtr̃m ferreũ a radẽdo dictu3. Uñ pix radula-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

na eſt dicta quę radula eraditur. Ply. li. xiiij. Radulana pice ac reſina condire muſta.

Ragades ⁊ ragadia fiſſurę ſunt ⁊ rimę inter ſedis vitia annumeratę quorum crebra mentio eſt apud Ply. Auicēna non ſolum in ano: ſed in mētula naſci ragadas prodidit. De quo ⁊ in dictione Condilomata.

Ralla genus veſtis a raritate. Nam rarum facit diminutiuum Rallum. Plau. Toga ralla: tunica ſpiſſa.

Rallum a radendo ferrum illud quo vomeres identidem purgatur in arando.

Ramex: genus Hernię. Uide in dictione hernia. hinc ramicoſus. qui patit̃ illum morbum. Col. lib. x. alter accipit ramices cū inqt de vinario cōſtituēdo. Deinde ꝑ trāſuerſa laterū caua tranſmittuntur ramices qui exitus ferarum obſerent.

Ramētum: tenuis cuiuſq; rei ꝑticula a radēdo q̃ſi raſura. Unͣ ramēta auri ramēta argēti lignorū ⁊ cęterarū rez dicimus cū forat̃ aliqd aial extrictu ſiue excurſu: aut ex arena fluuioz Unde Ply. li. xxxiij. Apud nos tribus modis fluminum ramentis. ſ. aurum inuenitur. nec vllum abſolutius aurum eſt curſu ipſo tritu q; perpolitum.

Ramus arboris pars eſt cuius diminutiuum eſt ramuſculus dicitur ⁊ ramulus. Col. Et cum primum germina tumebūt de ramulis anniculis eos legato.

Ramale idē qd̓ ramus. Ouid. lib. viij. me. Multi fidaſq; faces ramaliq; arida tecto. perſius. Et ramale vetus.

Rameus. a. um. quod ex ramo eſt. Uirg. lib. iiij. Ge. ⁊ ramea coſtis ſubijciunt fragmenta thymum caſiaſq; recentes.

Ramnus. genus ſentiū aſprimū aculeis. ⁊ flore gratiſſimuz ait. Hier. ſup illud. ps. Priuſq; ītelligerēt ſpinę vr̃ę ramnum At rhamnus cuz. h. gtūm facit rhamnuntis ſicut. Amathus vntis. Trapezus. vntis. Et eſt atticę regionis pagus. ex quo format̃ rhamnuſius. a. um. qd̓ ē ex rhamno. Ter. in an. hoc certe ſcio ramnuſiū ſe aiebat. Inde rhamnuſia īdignatiōis dea quā gręci νεμεσιν. vocāt. Nā cū Narciſus formę bonitate abuteret̃ ſupbius recte fingit̃ eiuſmōi dea aduerſus eū q̄ bonis pn̄tib⁹ ſit īdign⁹. Nemeſis īquā īdignationē ſigt: cui⁹ ſimulachrū pulcherrimū ei ī loco colebat̃. Qd̓ q̄dē marmoreū tradūt a phidia vlnarū in altitudine decē factū. De hac Oui. li. v. de triſ. Exiget ad dignas vltrix rhamnuſia poenas

Rana genus aīalis paluſtris. ranarum alię ſunt terreſtres lz in aquis dulcibus degant: alię marinę. Et terreſtribus q̄daz in vepribus tm̄. viuunt. rubetę appellant̃. Alię inter harūdines fructiceſq; verſant̃. Eſt ⁊ rana arborē ſcandens ⁊ ex ea vociferans ob id a calamis calamita. ranę ēt morbus ē qui bobus accidere ſolet. Col. li. vij. ſolēt ēt faſtidioſa cibo afferre vicioſa incremēta linguę quas ranas vocant. veterinarij.

Ranunculus diminutiuum eſt a rana. Amb. li. hexa. Culices ⁊ ranunculi circa genitales ſtrepunt paludes.

Ranceo. es. rancui rancorem habeo ſiue puteo.

Rancor putor q̄dā. a ranceo nomē verbale: ſicut. Acor ab aceo albor ab albeo Palladius in rebus ruſticis. receptacula olei ſp ſint mūda ne nouos ſapores veteri rācore īfecta corrūpāt

Rancidus. a. um. qd̓ eſt rancore putidum. Hora. rācidū aprum antiqui laudabant nō q: naſus illis erat credo hac mente ꝙ hoſpes tardius aduenięs viciatū cōmodius q̄ȝ integrū edax dn̄s conſumeret. Huius diminutiuum. eſt rācidulus. Iuue. Non tm̄ his illa nunq̄ȝ opſon fiunt rancidula.

Rantum dixerunt veteres quadrātē: ꝙ in eo ⁊ triente ratis fuerit effigies. quemadmodum nauis in aſſe.

Rapio. is. pui. ptum ſigt ꝑuim: aut cū feſtinātia ſiue cū furore rapio trabo euello auferro. Terē. in an. Sublime hūc intro rape q̄ȝtū potes. Lac. li. v. Alios ēt inconſortio mali ſui rapiūt q̄ſi habituri ſolatiū de ꝑditione multoz. i. trahūt. Uir. Quid faceret quo ſe raptabis cōiuge ferret. i. ablata. Et li. j. ge. Atq; illū in p̄ceps ꝓno. rapit alueus amni. i. ſubito rapit Aliqñ rapere ē vim afferre vitiare. Et ꝓprie de virginibus atq; impuberibus pueris ēt ſi loco nō dimoueant̃. Uir. Et rapti ganymedis honores Seneca rapta raptoris aut mortē: aut idotatas nuptias optet. Cōpoſita abripio. Arripio. corripio. Deripio. Diripio Eripio. Irripio. pręripio. proripio. ⁊ ſurripio.

Rapto. as. frequenter rapio trabo. Uirg. Teren. circum iliacos raptauerat hectora muros. Et lib. iij. Ge. Sed me parnaſi deſerta per auia dulcis raptat amor.

Raptito. as. pe. cor. aliud frequentatiuum a rapto raptas.

Rapax auidus ⁊ rapinis ſemper intentus. Sue. Inopia rapax: metu ſęuus. hinc rapacitas. Col. li. j. Niſi maxima vel negligentia ſerui vel rapacitas interuenit.

Raptor qui rapit. Ambro. Raptores nō niſi aliena diripiunt.

Rapo. onis. idem quod raptor. Pompo. Ne vos cōturbent auri atq; rapones.

Rapidus velox ab eoruz qui rapiunt celeritate. dictus. Unde Amnis rapidus qui cum celeritate ⁊ furore labitur.

Raptio. rapina. ⁊ raptus diſtinguunt̃ ab īuicem ꝙ raptio ad ꝑſonam. rapina ad rem raptus ad ſtuprum referatur. Teren. in adel. Diſperij theſiphonem audiui filium vna in raptione fuiſſe cum ęſchyno. Ci. Quas. res luxuries in flagitijs crudelitas in ſupplicijs. auaritia in rapinis: ſuperbia in contumelijs efficere potuiſſet. Idem Matronarum cędes: virginuz raptus. Col. ēt rapinas vocat culturas raporum.

Rapinator a rapina raptor dicitur. Lucil. homo impudicus īpune eſt rapinator.

Raptim aduerbium ſignificat cum feſtinatione.

Rapa. ę. dr̓ ꝙ paſſiz rapiat̃. Palladius. Rapa mutat̃ in napos in alios ſolo ꝑ biēniū ſata. Alio v̓o napus trāſit in rapā. Dr̓ ⁊ rapum. neu. genere. Mar. hęc tibi brumali gaudētia frigore rapa. Uar. ex ſemine braſſicę vetere fato naſci aiunt rapa ⁊ ꝯ ex rapoz braſſicā. Col. li. ij. Ab his leguminibus rō ē hn̄da napoz raptorūq;. magis vtilia rapa ſūt. Hiero. v̓o ad euſto. Uix raris fabis ⁊ rapib⁹ cū rudi hordeaceo pane ſaturant̃.

Rapulum diminutiuum a raptum. Hora. in ſer. Captus vt aiebat cęnę aeris circum rapula. Et iterum. Cum rapula plenus atq; acidus mauult inulas.

Rapunculus a rapo radicis exiguę qui comeditur in acetarijs Rapuncium vernaculi noſtri dictitant.

Rapacia. orū. raporum frondes quas hoīes decoctas in cibum ſumūt. Ply. ⁊ hoī nō minor rapaciorum gr̃a q̄ȝ cimarum.

Raphanus. pe. cor. gn̄s radicis notę comeſtibiliſq;. Ply. Fert̃ in templo Apollinis delphici adeo cęteris herbis p̄latus raphanus vt ex auro diceret̃. beta ex argento. raptū ex plūbo. Refert Alexander aphrodiſeus eſſe calidum humeres exiccare ⁊ attenuare. Mouere ex humoribus ſpūs: ac eos exhaurire ⁊ exinanire dū ꝑ os eructat. Eſt ⁊ aliud raphani genus Armoracia a nr̃is dr̓. Quidaz hoc nomen aſpirant in prima.

Rarus. a. um. proprie dr̓ qd̓ non eſt deſum. Interdū ponit̃ pro preſtāti. qm̄ oīa pręclara rara ſunt. Uir. Hic rarum tm̄ vidimus holus. Hiero. Rara eſt virtus nec a pluribus appetitur

Rarenter aduerbium idem quod raro. Gel. lib. j. Ararus nō dr̓ rare ſed alij raro dicunt: alij rarenter.

Raro. as. rarum facio. Cuius compoſita ſunt. Diſraro: ⁊ interraro. quod eſt in medio rarum facio. Col. lib. v. vtitur.

Rarefacio. idem lib. vj. Hoc autem facile contingit ſi prius rarefeceris etiam eas partis ſupra quas ramum ſecaturus es feno. aut ſtramentis texeris.

Raripilus. a. um. pe. cor. qd̓ hz raros pilos. Col. in p̄fa. Et idip̄z aliter. curatur mutilum ⁊ raripilum. alr̓ cornutum ⁊ ſetoſuz.

Rareſcere ſigt raz fieri: ſiue deficere. Col. li. iiij. Negligētia cultorū magna ps depit ⁊ interius ſeminium cęteraq; virentia rareſcunt. Lac. li. vij. Ita enī Iuſtitia rareſcet: ⁊ impietas et auaritia ⁊ cupiditas ⁊ libido crebreſcet.

Raſtrū. ⁊ raſter. maſ. gn̄is. Ter. At iſtos raſtros interea depone: Uir. Raſtraq; incurues ęuū tribuere ligones. Dn̄r aūt raſtra ſeu raſtri: q̄ ⁊ rutabri vocant̃ ꝓprie q̄b⁹ ꝑ fęniſecia feſtucas abradim⁹. a quo abraſu raſtelli ſūt noīati vt inq̄t Uar. li. j. de re ruſ. Tū de pratis inq̄t ſtipulā raſtellis eradi atq; addere fęniſecio cumulū quo facto ſicilięda prata. i. falcibus cōſectāda. Uerū ⁊ ſtabularioz vſib⁹ deputant̃ hiſdē quoq; terram effodiunt. Sue. in nero. Tubaq; ſigno dato primus raſtello humū effodit ⁊ corbulę congeſtam humeris extulit.

Raſtelli. Uide in dictione raſtrum.

Ratus.a.um.ꝑticipiū a Reoꝛ.reris quod ſigt puto. Jmaginoꝛ. Priſ. Reoꝛ quoq; ratus facit participium vt puto dr̄ię cā. qꝛ ritus aliud ſigt. ⁊ retus pro reatus dicebāt: quō ſaucius ꝓ ſauciatus: laſſus ꝓ laſſatus. Pla. ī am. Uictis hoſtib⁹ quos nemo ſuperari poſſe ratus ē. Aliqñ ratus dr̄ firmus certus. Teren. in Ecy. Ne quod ego egiſſem eſſet ratum.

Ratifico.as.approbo: ⁊ qđ actum eſt confirmo. Ueteres ratare pro ratificare dicebant. vnde eſt irritare contrarium.

Ratio.a ratū ſupino fit. Et eſt vis illa aī q̄ a ceteris aīalib⁹ hō diſiungit᷑. Quę ſic diffinit᷑ ab Aug. li. ij. de oꝛdine. ꝙ ſit mentis motio ad ea q̄ diſcutiunt᷑ diſtinguēdi ⁊ cōnectēdi pōtes. Uñ ab Hoꝛatio ponit᷑ pro rōcinatōe ⁊ diſcurſu aī ad inueſtigandū verū. Ci. li. ij. ad herē. Rō eſt cā q̄ demōſtrat verū eē id qđ intēdimus breui ſubiectione. Seneca. Quid ē rō niſi naturę imitatio Seq̄tur rō nām: ⁊ bonū ſine rōne nullū eſt: ⁊ virtus nō aliud q̄ꝫ recta rō. Aliqñ tñ nō ponit᷑ ꝓ reſpectu ⁊ cura. Ci. Plāco. Peto a te vt me rōnē hr̄e velis ⁊ ſalutis ⁊ dignitatis meę. Sic dicimus hñda eſt rō honoꝛis. rō rei familiaris. Jdē li. ij. offi. Hñda rō eſt rei familiaris: quā quidē delabi ſinere flagitioſum eſt. Si vō iungat᷑ cuꝫ prępoſitione cū. ſigt negociū. Jdē in cato. Rōneꝫ hꝫ cū terra q̄ nunq̄ recuſat imperiū. Et ad Atticum. Cū oīb⁹ muſis rōnē hr̄e cogito. Aliqñ ponit᷑ ꝓ cā. vt apud eundē. M. Catoni. Cū aūt ad Cibiſtra ꝑꝑ rōnem belli q̄nq; dies eſſeꝫ moꝛatus. Aliqñ pro mō via ⁊ foꝛma. Sal. At ego vobis inq̄t ſi mō vultis eē viri rōnē oñdā q̄ꝫ tāta iſta fugiatis: Et rō quandoq; dr̄ ſupputatio vel calculus ſiue expēſa. Pla. ī aul. Supputat᷑ rō cū argentario. Jdē in am. Et vt res. rōneſq; veſtroꝝ oīum bñ expedire vultis. Uñ rōnarius codex in quo accepti ⁊ expēſi rōnes deſcribunt᷑. Sue. in Cęſa. Seruitia recentioꝛa immenſo ꝑtio ⁊ cuius ēt ipm̄ puderet ſic vt vetaret rōnibus inferri. i. nolebat in rōnario ꝑſcribi eam ſummā quam impēderat in emptōe ſeruoꝝ. Rō ēt ꝓpoꝛtio dr̄ vt ſi qñ numer⁹ ad numerū hꝫ ꝓpoꝛtionē quā nos rectū dicimus rōnē vel duplā vel triplā vt q̄ttuoꝛ ad duo: ⁊ ſex ad duo. rōnē purgare. Uide in dictiōe purgo. rōnē ꝯſtare ē ęquā legitimāq; rōnē oñdi aut apparere oñdi poſſe. Ply. Junioꝛ. Mirꝝ ē q̄ꝫ ſingulis dieb⁹ ī vrbe rō aut ꝯſtet aut ꝯſtare videat᷑: plurib⁹ cūctiſq; nō ꝯſtet

Ratiūcula. diminutiuum. Teren. in phoꝛ. Erat ei de ratiuncula iampꝛidem apud me reliquum pauxillulum nummoꝛum.

Rōnale. ꝑhi dixerūt eſſe qđ rōne vteret᷑: vel vti poſſet. Uñ dicimus hoīeꝫ eē rōnale ⁊ moꝛtale. Hic gñe poſito qđ aīal ē dictū videmus additas duas dr̄ias q̄bus admonēdus erat hō ⁊ quo ſibi redeundū eſſet: ⁊ vñ fugiēdū Nā vt ꝓgreſſus aię vſq; ad moꝛtalia lapſus ē ita regreſſus eſſe in rōnē dꝫ. Uno verbo a beſtijs qđ rōnale. alio a diuinis ſeparat᷑ qđ moꝛtale dr̄. Jllud niſi tenuerit beſtia erit. Hic niſi ſe auerterit diuina ñ erit. rōnale ſubſtātiuū. gn̄s veſtis ſacerdotalis ē. Hier. ad Fabiolā. rōnale ēt dr̄ gn̄s veſtis apđ hebręos oſuin. gręce logiō. nos rōnale poſſum⁹ appellare. pān⁹ ē breuis ex auro hn̄s magnitudinē palmi ꝑ q̄drū ⁊ duplex ne facile rūpat᷑.

Rōnabile dr̄ qđ cū rōne factū dictūue eſt. Cui⁹ ꝯriū ē irrationabile. Jtaq; domū aliquā rōnabilē poſſum⁹ dicere: noſtrūq; ſermonē. rōnales aūt vel illū q̄ hanc fecit: vel nos q̄ loquimur. Ergo ꝓcedit rō ab aīa rōnali in ea quę vel ſiūt rōnabilia: vel dicunt᷑. Duo ergo ſunt in q̄bus potentia viſq; rōnis poſſit ipſis ēt ſenſibus admoueri: opa hominū: quę vident᷑: ⁊ verba q̄ audiuntur. Jn vtroq; aūt vtitur mēs gemino nuncio ꝓ coꝛpis neceſſitate. Uno q̄ oculoꝝ ē: altero auriū. Jta cū aliq̄d videmus cōgruētibus ſibi partibus figuratū: nō abſurde dicimus rōnabiliter apparere. Jtē cū aliquid bene cōcinnere audimus nō dubitamus dicere ꝙ rōnabiliter ſonat Jrrationabile vō. quod his caret. Quīti. li. ij. Sed qꝛ carent ſermone que id faciunt multa atq; irrationabilia vocantur.

Rationarius: liber in quo rōnes rerū geſtarū cōtinent᷑. Sue. in Aug. rurſus tędio diuturnę valitudinis cū ēt a magr̄atibus ac ſenatu domū accitis rōnariū īperij tradidit. Et rationari⁹ liber accepti ⁊ expenſi vt ſupꝛa ī dictiōe rō. Jtē rationarius qui rationariū conficit vel q̄ rationibus p̄eſt. Marcellinus Quidam ex mercatoꝛe opulento rationarius apparitoꝛ.

Ratiocinoꝛ. pe. coꝛ. ſigt ꝑ rōnē quādā dep̄hendo. colligo cōputo. Gel. li. j. plutarchus in lib. quē cōſcripſit ſcite ſubtiliterq; ratiocinatū pythagoꝛā dicit in reperienda modulādaq; ſtatus longitudiniſq; eius p̄ſtantia. Ci. li. j. tuſ. At nos metiendi ratiocinandiq; vtilitate inſpecta huius artis terminauimus modū. Hic ratiocinatoꝛes dicti ſūt q̄ calculatoꝛes vulgo nominant᷑ dictōe latīa. Mar. Nec calcl᷑atoꝛ nec notarius veloꝛ maioꝛe: q̄ſq; circulo coꝛonet᷑. rōcinatio inq̄t Aug. li. de īmoꝛtalitate aię ē a certis ad īcertoꝝ īdagationē nitens cogitatio.

Ratis ⁊ rates ſm̄ ꝓbū efferri pōt. Et ꝓpꝛie rates dicuntur connexę ⁊ recte cōpactę inuicē trabes q̄ ꝑ aquā trahunt᷑. Abuſiue a poetis vſurpātur pro nauibus. Uirgi. Diſiecitq; rates.

Raudum dicebatur ęs. Uide in dictione rudus.

Rauēna vrbs in octaua regiōe italię. Sabinoꝝ oppidū in oꝛa littoꝛis Adriatici oliꝫ tota ligneis cōpacta ędificijs aq̄s diffuſa. pōtibuſq; ac lembis peragrara a theſalis ꝯdita perhibet᷑. Et cū a mari ſiūt īundatōes ñ mediocrē accipit ꝑtē ceni paluſtris. De hac Syri⁹. li. viij. Lēta paludoſo ꝓſcīdūt ſtagna rauēnę. Hic oꝛt⁹ ē caſidoꝛ⁹ ſenatoꝛ q̄ mlt̄a eruditiſſime ſcripſit.

Rauis raucedo vocat᷑ q̄ fit aut nimia ſiccitate ꝑꝑ clamoꝛē: aut nimio humoꝛe ad vocis loca fluēte ex q̄bus vox hoī plerumq; negatur. Plau. in aul. Huccine deſtruxiſti me ad ſeneꝫ ꝑciſſimum vbi ſi q̄d poſcamus ad rauim poſcamus pꝛiuſquā quicq̄ detur. hinc rauio is ⁊ rauus.a.um.

Rauum veteres dixerunt obtuſum. Uñ raua vox obtuſa ⁊ parum liquida. Rauus coloꝛ obtuſus. i. mixtus niger cū fuluo coloꝛ inter flauum ⁊ cęſium. Ci. lib. iiij. acad. Quia nobiſmet ipſis tum cęruleū tum rauum vr̄ quodq; nūc ſole collucet.

Rauiſcellus diminutiuum a rauo. Plau. Quis inquit hęc mulier ⁊ ille rauiſcellus qui venit.

Raucus qui nimio clamoꝛe vel alia cā vocem obtuſaꝫ hꝫ. aliqñ tñ refert᷑ ad optimā vocē. Uir. Dāt ſonitū rauci ꝑ ſaxa liquētia cygni. Hinc raucitas: ⁊ raucedo ꝓ vocis obtuſitate.

Raucę. vermes terreni radices arboꝝ lędentes. Ply. Olea vbi quęrcus effoſa ſit male ponitur quando vermes qui raucę vocantur in radice quęrcus naſcuntur ⁊ tranſeunt.

Raucio. is. rauſi. rauſuꝫ. raucus ſum. a quo Jrraucio. Eſt ⁊ rauceo. es. a quo rauceſco ⁊ irrauceo.

R ante E

Re. ꝓpoſitō ꝑ apocopen a retro facta vr̄. Uñ reſpicio retro aſpicio. reuertoꝛ retrouerto. repoſco rē datam retro poſco. Et nō niſi cōpoſita repit᷑ q̄ ēt alias ſignificationes hꝫ. Nā qñq; ꝑfectionē denotat vt recognoſco. Qñq; recipꝛocationem vt redamo. Qñq; ꝯ ſiue aduerſus vt reluctoꝛ repugno reſiſto. Qñq; iteꝝ atq; iteꝝ ſeu ſępe: vt reputo. qñq; denouo vt renouo qđ ē rurſus nouū facio: qñq; īde: vt remoueo. qñq; valde vt redūdo. qñq; lōge. Uir. li. iij. Jtaliā petere ⁊ terras tentare repoſtas: Ser. i. lōge poſita. qñq; denotat ꝯrietateꝫ ſuoꝝ ſimpliciū: vt retego qđ tectū erat denudo reſigno. qđ ſignatū erat apio. recludo clauſum patefacio qñq; hꝫ diuerſaꝫ lꝫ non ꝯriā a ſuis ſimplicib⁹ ſignificationē: vt reſciſco. Nā cū ſcire ſit cognoſcere: reſcire tamē ſiue reſciſcere nō ē rurſus cognoſcere: ſed factū aliqđ occultius ⁊ īopinatū inſperatūq;: cognoſcere. ſcire aduertere. De hoc loco ſuo. Sic rñdeo. qđ non ſolū redico aut repꝛomitto: ſꝫ re atq; aſpectu ſatiſfacio. Hēt aliqñ re eādē ſignificationē quā hꝫ ſimplex vt repꝛęſento. Cōponit᷑ āt cū dictiōe ab .a. incipiēte: redamo redarguo. b. vt rebello. c. vt recurro. d. vt reddo. e. vt redeo. f. vt refero. g. vt regredioꝛ. h. vt redhibeo. i. vt reijcio. l. vt relego. m. vt remigro n. vt renuto. p. vt repugno. q. vt req̄ro. ſ. vt reſarcio. t. vt retineo. u. vt reuertoꝛ. Sꝫ cū. a. e. ⁊ h. interponit᷑. d. cā euph.

Reapſe. ſigt re ipſa. Pacu. Si non eſt ingratum reapſe qđ feci.

Reate ciuitas in Umbꝛia: ex qua Ueſpaſianus oꝛigineꝫ duxit.

Reatus. us. culpa crimen.

Repello. as. ex re ⁊ bello ꝓpꝛie ſigt repugno. Unde rebelles dicunt᷑ qui in fide nō ꝑmanent: ⁊ iuſſis poteſtatū repugnāt. Et

rebellio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN